

halálutakkal megrongáltak egy közepes nagyságu kereskedelmi hajót.

Hollandia partjai előtt német aknavetők hajók

Ujabb területi nyereségek a keleti arcvonal északi körzetében

A keleti arcvonal északi körzetében a német támadó hadműveletek a rendkívüli időjárási nehézségek ellenére nagy sikereket eredményeztek, — jelenti a Rador-iroda Berlinből. — Wolchownál a német előnyomulás során ádáz harcokra került sor, a németek újabb területeket foglaltak el és elválták az ellenség fontos utánpótlási vonalait.

Az elvesztett területek visszafoglalására irányuló jelentős ellenséges ellentámadások meghiúsultak. Ebben a védelmi sikerben fontos szerepet töltött be a német légerő.

összetűköztek brit gyorsnaszádokkal. A németek saját veszteség nélkül agyutűzzel megrongáltak egy ellenséges gyorsnaszádot.

A német zuhanóbombázók több ízben beavatkoztak a szárazföldi harcokba,

tábori állásokat, csapatösszevonásokat és harcokcsigylekező helyeket bombáztak s az ellenségnek emberben és hadianyagban egyaránt jelentős károkat okoztak. Így a német légerő közreműködésével június 2-án 32 szovjet harcókocsit semmisített meg, június 5-én pedig 22-öt.

Nincs menekvés a leningradi gyűrűből

A leningradi bekerítő fronton a német parti tüzérség a Kronstadti-öböl tengeri közlekedési vonalait bombázta s ezalkalommal megsemmisített egy ellenséges kőolajszállító hajót.

Némi nyugalmi állapot után az ellenség a múlt hét végén

elég erős támadást kísérelt meg a német bekerítő gyűrű ellen, a szovjet támadásokat azonban visszaverték.

A lappföldi arcvonalon a harcivékenység helyi jellegű vállalkozásokra szorított, melyek német és finn sikereket eredményeztek.

Német és magyar csapatok erőteljes tisztogató hadműveletei

A front mögött a német és magyar biztonsági egységek folytatták a bolsevista bandák megsemmisítését. A tervszerű akciók során

bekerítették egy nagy erdőt és megtisztították az ellenségtől.

Itt az ellenség 4300 halottat, 25 ágyút, 97 aknavetőt és számos gépfegyvert veszített. A német biztonsági egységek a bolsevista bandákkal szemben több győzelmes harcot vívtak.

A németek és magyarok május hó folyamán a következő veszteségeket okozták a bolsevistáknak: 7200 halott, ezenfelül 25 löveg, 155 aknavető és gépfegyverek, melyek rész-

ben megsemmisültek, részben a szövetségesek zsákmányul estek.

Ezenfelül elpusztítottak egy szovjet repülőgépet és három páncélos harcókocsit is.

AMERIKAI BEISMERÉS

A Német Távírtéri Iroda washingtoni jelentése szerint az Egyesült Államok tengerészeti minisztériuma beismerte, hogy az amerikai partok mentén újabb német rakomány szállító ellenséges teherhajót találtak. Ezzel a múlt vasárnap óta husz hajó elvesztését jelentette a washingtoni tengerészeti minisztérium. Január közepe óta összesen kétszáznegyvenhét amerikai hajó pusztult el.

A szíriai brit ortvtámadás évfordulója

A brit hatalomvágy Franciaország vereségéből is tőkét kovácsolt

A megnevezett francia területek sajtója vezető helyen foglalkozik a Szíria elleni brit ortvtámadás évfordulójával.

A Temps című francia lap egyebek között a következőket írja: Az angolok Franciaország vereségét ürügyül használták fel arra, hogy ebből is tőkét kovácsoljanak.

Hála Dentz tábornok és hősies csapatai ellenállásának Franciaország becsületét csorbitatlan maradt.

E brit ortvtámadás évfordulóján minden franciának számot kell vetnie azzal, hogy melyik oldalon védtek lényegesen Franciaország érdekeit. A guallisták oldalán-e, akik Franciaországot föláldozták a brit hatalomvágnak, vagy a francia csapatok oldalán, melyek azért harcoltak, hogy Franciaország továbbra is megőrizze legfőbb erejét,

mely egyedül nyújt lehetőséget arra, hogy szembenézzen a jövő problémáival. (Rador.)

A kereszt jegyében kell élnünk és türelemmel viselni a háborus megpróbáltatásokat

A Timișoara-temesvári erzsébetvárosi római katolikus egyházközség most tartotta a rendes évi közgyűlését. P. Christ István szalvatoriánus-rendi tartományfőnök és plébános, az egyházközség elnöke nyitotta meg a közgyűlést. Az évi jelentést Oberszt József nyugalmazott iskolaigazgató terjesztette elő és azt a közgyűlés a Zobay Péter által bemutatott zárószóval fogadta, valamint Schütt Miklós és Gazda József ellenőri jelentésével együtt elfogadta. Az évi jelentéssel kapcsolatban Takács Kálmán alelnök, magyar tagozati elnök szót ezután.

Nem ismer a történelem ádázabb és gyűlöletesebb küzdelmet annál, mint amilyen ma folyik, — mondotta Takács Kálmán.

Nem parittyások és góliátok döntik el a harcot, hanem a mai modern ember hiperfejlettségében minden elmét felillmuló és elkepesztő alkotással, melyek mindegyike Isten teremtményének tömegmészárlására és olyan számban van beállítva, hogy véges időn belül elnémulhat körülöttünk minden és mindenki, ha a Mindenható, az ember teremtője, a vak és irtalmatlan gyűlöletnek határát nem szab.

Ebben a titáni viaskodásban Isten segítségére van szükség és ezt csak úgy érdemelhetjük ki, ha azok akik tőle elfordultak és még elfordulnak, hozzá bühbánón visszaférnek, azok pedig, akik csak megszokásból vagy divatból hittek, erősebben bíznak és hisznek az Ő megsegítő erejében s példát vesznek ró-

la, aki hősiesen vállalta a szenvedést a keresztthalálg, hogy feltámadásával örök időkre irányt mutasson az emberiségnek.

Hős volt Ő tanításaiban az igazság hirdetésében, melynél marandóbb tant senki sem előtte, sem utána felállítani és örökségként visszahagyni nem tudott. Vagy nem úgy van-e testvéreim, hogy a minden idők minden emberének válságos pillanatokban szüksége van bátorításra, biztatásra, vigasztalásra, hitre és bizalomra? Látunk-e magunk előtt eszményibb alakot Krisztusnál, aki egyesítette volna magában mindazt, amit Ő példás életével számunkra visszahagyott? De kinek is van erre a hitre és bizalomra szükség? Talán csak a fronton harcoló katonának s talán csak azért hogy az életét megmentsse? Nem testvéreim, mindannyiunknak

a front mögött a kereszt jegyében kell élnünk s vállalnunk a háború eső megpróbáltatást

a múlt történelmünk hívével, hogy fiaink kiket a sors az istentelenek árucsovével elé állított, hősiesen küzdelemmel térjenek vissza övéikhez.

Ezért kérjük az Ő szegédelmét és igyekezzünk saját életünket is úgy berendezni, hogy méltók lehessünk arra a jutalomra, melyet az Ő segítségével várunk és remélünk s amelvért Hozzá állandóan imádkozunk. De fogadjuk is meg, hogy

nemesak a végszükségben fogjuk Őt keresni,

hanem példás katolikus hitünkkel nem térünk le arról az utról, melyet Ő a számunkra kijelölt.

Gyapardni kívánunk és fogunk olyan erényekkel melyek segítségével Hozzá közelebb juthatunk. Érezve atyai jóságát, mindenkor és mindenütt dethessük: „Ha Isten velünk, ki ellenünk?”

Andresz Ferencz dr. alelnök német nyelven a megjelentéhez, majd P. Christ István szalvatoriánus-rendi főnök további békés egyetértésre buzdító tagokat, a közgyűlés véget ért.

Meghalt a romániai gyógyszerészek nesztora

Grabati-Grabácon nyolcvannyolc éves korában elhunyt Saager Kornél, a romániai gyógyszerészek nesztora. Az elhunyt 1854-ben született Nagyban, ahol édesatyja is gyógyszerész volt. Az elhunyt fiatalabb korában számtalan várost, vidéket bejárta sok patikának volt közkedvelt és szakavatott fője. Saager Károly mindenütt sok barátot és követőt szerzett magának. Mintegy harminc esztendő telepedett le Grabati-Grabácon és ott hosszú éleget végig működött gyógyszerésztárában. Saager Károly társadalmi életében is nagy szerepet játszott és élete végéig megőrizte jó egészségét, vidámságát. 1928-ban tülte meg ötven éves gyógyszerészi jubileumát, mely alkalommal a romániai gyógyszerészek szövetsége díszoklevéllel tüntette ki az akkor dalias szálfatermetű hetvenéves kollégát. Saager Kornél vasárnap temették el Grabati-Grabácon a gyógyszerészi kar kiküldöttjeinek, valamint a közeli és környéke lakosságának nagy részvéte mellett. A temetésen részt vett Dzeichend Klementin Kornél, mostohalánya Hellberg Jánosné és mások. Száma előkelő rokonság gyászolja.

A megbolondulás jelei az Egyesült Államokban

Lucien Terroy, egy newyorki hetilap munkása, a megbolondulás jelei címen érdekes beszámolót írt a háborús Amerika lelkiállapotáról. A cikk megállapítja, hogy az USA, mint köztudomású, a háború kitérőse előtt sem igen számított a vasideg államok közé, ez az állapot azonban azóta egyes helyeken és esetekben a tarthatatlanságig fokozódott. A cikk minden kommentár nélkül csak a pusztán tényfelelőrával foglalkozik — de kommentár nélkül valóban nincs is szükség. Az Egyesült Államok politikai — írja — egy tartós, cél- és szempont nélküli radikális hangulat rabjai. Ezt a forradalmi hangulatot másképpen a félelem és pánik forradalmának nevezhetnénk. Hatása a jellem megváltozása, az idegek szétrombolása és a szellem megsemmisítése. Leveselt, e „santa Jupiter” mögött, 140 millió nyulán és megbolondított polgár áll, minden pillanatra készen, hogy tufteszített idegállapotának levezetésére olyan villámhárítót találjon, mely egyes esetekben már valóban az őrillettel azonos.

E bevezetés után Terroy már csak száraz nyekre hivatkozik. Dr. Cliff Garfield, a híres közgyógyász, megdöbbentő statisztikai adatokat hoz nyilvánosságra.

Ez év február elejétől az elmegyógyintézetek lakóinak száma megháromszorozódott.

Mig a szabadon járókelő embereknek száz és száz alkalom kínálkozik idegeik megnyugtatóására az USA börtöneiben csücsülő raboknak semmi alkalom sincsen idegeik lecsillapítására. Ennek tudható oka, hogy az elítéltek közönséges hisztérius kitérők, amelyek már a békeidőkben is sok gondot okoztak a hatóságoknak, ma

valóságosan veszedelmes méreteket öltő örvényes rohamokig fokozódnak.

A légitámadás vagy az ejtőernyősök megjelenésének gondolata ezeket a szerencsétleneket, akik az önvédelem minden eszköztől meg vannak fosztva, észrevétel nélkül tölti el, úgyhogy

a fogházak személyzetük számát minden esetleges meglepetésre felkészülve megkettőzik.

és más óvintézkedések is kénytelenek voltak fontatosítani. Ezeknek az óvintézkedéseknek szükségességét mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy a Sing Sing-fogházban nem egészen tíz nap alatt elítélte fojtotta meg vagy tette el valamilyen más módon láb alól fogdatársát. Ami azonban a legborzalmasabb az öngyilkosok számának szédülletes emelkedése. Sacramento-ban az első légiriadó alkalmával 21 polgár — köztük hét asszony — akasztotta magát. Más három megháborodott a Fehér Ház előtt, lőtte magát agyon, hogy a háború elleni tiltakozás kifejezésre juttathassa. Az öngyilkosságok száma az előző év februárjához viszonyítva 92 százalékkal emelkedést mutat.” (MN)

A magyar miniszterelnök és külügyminiszter német főhadiszálláson Hitler vezér és kancellárnál

A német vezéri főhadiszálláson tegnap a követi hivatalos jelentést adták ki:

Kállay Miklós magyar királyi miniszterelnök és külügyminiszter június hatodikán, szombaton, látogatott a német birodalmi vezérnél és kancellárnál a főhadiszálláson. A magyar miniszterelnököt kísérte Vitéz Vörös vezérőrnagy, Szentmiklósvölgyi táncos, Szegedi-Masszák követségi titkos és Kállay Kristóf követségi attasé. A főhadiszálláson voltak Sztójay Döme berlini magyar követ és Jagow budapesti német követ is.

A német vezér, és kancellár a magyar miniszterelnök főhadiszálláson való tartózkodása folyamán megbeszélést folytatott a politikai helyzetéről. Ezen a megbeszélésen résztvett Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter is. A tárgyalás a német és magyar barátság és fegyverbarátság szellemében folyt le, amely a háromhatalmi szövetségben szövetségzett népeknek mostani közös ügyében is kifejezésre jut.

A politikai megbeszélések után Kállay miniszterelnök Ribbentrop külügyminiszterrel a katonai helyzetéről beszélt meg. Ezen a tanácskozáson résztvett Keitel vezértábornagy és Jodel vezérőrnagy, valamint Pappenheim ezredes budapesti német katonai attasé, továbbá Vitéz Vörös vezérőrnagy, Homlok Sándor vezérőrnagy berlini magyar katonai attasé.

Tegnap Kállay miniszterelnök Ribbentrop külügyminiszter vendége volt és vele időszori politikai kérdésekről barátságos szellemben beható tanácskozást folytatott.

A német birodalmi vezér Kállay miniszterelnöknek a német sasrend nagykeresztjét adományozta, amelyet Ribbentrop külügyminiszter szives szavak kíséretében nyújtott át a magyar kormányfőnek.

Budapestről jelentik, hogy Kállay Miklós magyar miniszterelnök és külügyminiszter kíséretével együtt tegnap délután visszakeresztet a magyar fővárosba. A Keleti pályaudvaron a kormány tagjai, számos közéleti előkelőség fogadta.

kitünően álcázott, nagy befogadóképességű földalatti hangárokat találtak, melyek körül ültetvények voltak és a gyanútlan szemlélő nem is gondolta volna, hogy itt épült Kína legmodernebb légi támaszpontja.

A földalatti repülőgépszínpa vezető bejáratot betonlapok zárták el.

A japán hadvezetőség megállapította, hogy a csucesui repülőteret nemrég építették; az építkezési munkálatokat amerikai szakértők irányították.

NÉMET BUVÁRNASZADOK AZ AUSZTRÁLIAI VIZEKEN

A Német Távirati Iroda ismerteti a londoni rádióknak egyik hírét, mely szerint az Egyesült Államokban beismerték, hogy a Midway-sziget körüli harcokban egy amerikai repülőgépnyahajó elsüllyedt. Egy másik jelentés szerint az amerikai tengerészeti miniszterium jelentette, hogy Sidney és New-Haven kikötőt valószínűleg egy japán tengeralattjáró tüzérése lőtte.

SIDNEY ÉS NEW CASTLE BOMBÁZÁSA

Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: A newyorki rádió hétfőn reggel közölte, hogy Sidney és New Castle külvárosát vasárnap támadás érte. A támadást valószínűleg ellenséges tengeralattjárók hajtották végre. (Rador.)

Kolerajárvány Csungkingkinában

Sanghaiból érkezett jelentés szerint Junan, Koetchen és Kwangsi csungkingkinai tartományokban kitört a kolerajárvány. Különösen veszedelmes arányokat öltött a ragályos megbetegedések száma. Junan tartományban, ahol a burmai menekülteket zsúfolták össze. Csak egy helységben több mint ötszáz koleramegbetegedés történt. A rekkenő hőség miatt a járvány eleni küzdelem kilátástalannak látszik.

Megtévedt fiatalember meglapta saját rokonait

A Timisoara-temesvári rendőrhatalóságok a millió lopás ügye foglalkoztatja. Friedmann Karolin, jézsefvárosi, Ion Ghica-utca 13. szám alatti lakos és Ehrlich Berta, Badea Cartan-tér 5. szám alatti lakos feljelentést tettek a rendőrségen, hogy megtakarított pénzüket nyomtalanul eltűnt. Ismeretlen tettesek 300.000 leit és 950 dollárt kitevő vagyonukat ellopták. A rendőrség megindította a nyomozást. Marosán Eremia rendőrkomiszárus, a detektívosztály vezetője csakhamar kiderítette a tettest Drexler János 19 éves fényképész személyében. Megállapították, hogy a fiatalember a nagyösszegű pénzen kívül értékes ékszereket is elvitt, így egy arany karkötőt, egy gyűrűt két briliánskövel és egy másik gyűrűt igen drága briliánszal. Az utóbbi gyűrű egyedül egy millió leinél nagyobb értékű volt. A fiatalember unokaöccse Friedmann Karolinnak és többiben az ő lakásán aludt. Két alkalommal vitt el illyformán pénzt. Az ékszereket lerajzolta és ezekhez házilag hasonló hamisítványokat készített. Ezeket tette azután a valódi ékszerek helyére és így történt, hogy a károsult nem vette észre nyomban az ékszerlopást. A fiatalember a pénz nagyobb részét elköltötte. Egy fiatal leánynak udvarolt és ennek butort, rádiót és más holmit vásárolt. A millió értékű gyűrűt is neki adta. A leány kihallgatásakor előadta, hogy ezt a gyűrűt a Komáromban lakó nagynénjének küldötte el. A nyomozás tovább folyik.

Ejtőernyős osztagok Törökországban. Ankarából jelenti a Rador: A török repülőszövetség kongresszusának megnyitása alkalmával Refik Szaydam miniszterelnök beszédet mondott, amelyben bejelentette, hogy az ország légi haderejének fejlesztése érdekében nagyszámú repülőgépet képeznek ki és több repülőgépgyárat létesítenek. Bejelentette még a miniszterelnök, hogy a légi haderő mellett ejtőernyős osztagokat létesítenek.

Földalatti repülőtérről akarták megtámadni az angolszászok Japant

Csucesui repülőtér titkai — Ujabb arcvonal a csungkingkinai csapatok ellen — Madagaszkár a japán tengeri erők hatósugarában

Csungking-Kinában a japánok több irányból egyaránt indított erőteljes támadásai újabb sikereket arányeztek. Az egyébként is széttagolt kínai arcvonal ellenállása napról napra gyengül, bár helyenként mint a tokiói közlések közlik, még rendkívül nagy ütközetekre került sor. A szárazföldi hadműveletek párhuzamosan a japán tengeri erők az Indiai-óceánon végeznek felderítő és tisztogató munkát és a legutóbb közöltük, japán tengeralattjárók eg-

szel a keletafrikai partvidékig nyomultak előre, ahol támadást intéztek a madagaszkári Diego Suarez haditengerészeti támaszpont ellen, melyet nemrég foglaltak el a franciáktól az angolok. Nincs már messze az idő, amikor az indiai-óceáni térségben is nagyszabású akciókra kerül majd sor és a tengely erői ezen a vidéken találkozhatnak a szövetséges japánokkal, hogy együttes erővel adják meg a döntő csapást az angolszászoknak.

Ujabb arcvonal a kínaiak ellen

Tokióból jelenti a Stefani-iroda, hogy péntek hajnalra a japán csapatok meglepetésszerűen átlépték a Szezi-csatorna és Kína északnyugati részében nyo-

mulnak előre. Megtámadták a nemrég létesített 32-ik kínai hadosztályt. Heves harcok vannak folyamatban.

Veszélyben a Szezi csatorna és Perzsa-öböl

A Stampa című olasz lap (Torino) a japán buvárnaszadok Diego Suarez haditengerészeti támaszpontja ellen intézett támadásával kapcsolatban utal arra, hogy az angolszászok utolsó ázsiai tengeri közlekedési vonala — a Szezi-csatorna és a Perzsa-öböl — komoly veszélyben forog és itt is kénytelenek lesznek a hajókaravánok rendszeresen fordulni. Ez

azonban cleve lehetetlennek látszik, mert az angolszászok kevés hajóterrel rendelkeznek. Az említett tengeri utvonal veszélyeztetése tehát elsősorban a középázsiai brit utánpótlás tekintetében érezteti majd hatását és nemcsak Auchinleck, de Wawell tábornok erői is megsínylik az új helyzetet.

A japánok által megszállott területeken folyik az ujjaépítés munkája

A japán császári főhadiszállás ismerteti a japán hadsereg teljesítményeit a háború kitérőse óta ez év június végéig. Megállapítja a főhadiszállás mindegyik feladatát, hogy a japán haderők által megszállott déli területeken az ujjaépítés munkája mindenütt a legnagyobb rendben és tervszerűen folyik.

A japán csapatok által megszállott területek háromrészes rendszerben vannak, mint a japán szigetek együttvéve, kiterjedésük kétésfél millió négyzetkilométer és ezeken a területeken 93 millió ember él.

A japán közigazgatás munkája nyomán az elfoglalt területekben helyreáll a normális élet. A Fülöp-szigeteken és a Maláji-félszigeten tervszerűen folyik az ujjaépítés munkája, Jávában a lakosság rendkívül jóindulatú magatartást tanúsít a japánok iránt. Borneóba állan-

dóan érkeznek a japán közigazgatási szakértők és irányítják az ujjaépítés tervszerű munkáját.

KINA LEGMODERNEBB REPÜLŐTERE JAPÁN KÉZEN

Berlinből jelenti a Rador: Szombaton a japán erők elfoglalták a csucesui repülőteret, melyet az angolszász-kínai szövetségesek azzal a céllal építettek, hogy hatalmas támaszpontjuk legyen a Japán elleni támadásban. Csucesui helysége a japánok már teljesen körülfogták, eleste küszöbön áll.

A csucesui légitámaszpont elfoglalásakor kiderült, hogy Csungkaisek erről a repülőtérről akartak utat nyitni Japán ellen a kínai, angol és amerikai légi kötelékeket, — jelenti Tokióból. A csucesui repülőtéren

FORUM (Arad) Tel. 20-10. Előadások 5, 7-15 és 9-30 kor 3 órakor matiné 30 lei egységes helyárral

Figyelem! Még csak két napig! Kedden és szerdán visszavonhatatlanul utoljára. A szezon legszenzációsabb vígjátéka

Adám felesége IRENE DUNNE, CARY GRANT 17. sz. hira ó

Következő műsor! Az év legnagyobb meglepetése. Egy film egyaránt kicsinyeknek és nagyoknak. Walt Disney teljes 2 órát betöltő színes Silly Symphonie rajzfilm-parádéja

A csacsnó farka lavasz Főszerepben Walt Disney összes figurái Micky Mouse, Róka, P. D. D. A 3 hisztérik és a farkas

URANIA (Arad) Tele on 12-32. Előadások 5, 7-15 és 9-30 3-kor matiné 30 lei egységes helyárral.

MA PREMIER! Az amerikai filmgyártás egyik legkiválóbb filmje

Barbara Stanwyck, Fred Mac Murray együttessége az

Egy éjszaka története

c mű műmben

HIREK

Timisoreai szerkesztőség és kiadóhivatal:

1, Piața Brătianu 3. Telefon: 28-10.

Aradon előfizetések, hirdetések és reklamációk Reclama hirdetőirodában, Eminescu-utca 8. Telefon: 17-11.

Aradi szerkesztő: Babucsay György.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön kézbesítéssel együtt egy hóra 110.— lei, negyed-
évre 330.— lei, fél évre 650.— lei, egész évre 1200.— lei.
Magyarországon havonta öt pengő, negyed évre 15.—
pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő.
Egyes példány ára hétköznapokon 26 fillér, vasárnap 30
fillér. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek,
gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a
rendes előfizetési díj kétszerese.

Hajókipta a tengerenében

Most mult kerek huszöt esztendeje annak, hogy egy német tengeralattjáró elsüllyesztette a Cunard Line legszebb harmincegyezer tonnás hajóját, a Lusitaniát. A hajózási figyelmeztetés ellenére, utasokon kívül nagymennyiségű jószerelemrakodva indult el Newyorkból, de Írország déli partjain egy német tengeralattjáró elsüllyesztette. 1134 személy pusztult el az alkalommal. A menekültek között volt egy Chishojm nevű alkalmazott is, aki most főpincér az Ophir nevű hajón. Ő következőképpen emlékezik meg a negyed évszázad előtt lezajlott tragédiáról:

— Egymásután két torpedólovás érte a hajót, amely azonnal féoldajra fordult. Mijdon felszáadtam a fedélzetre, Vanderbilt Alfredet, a milliárdost láttam, aki hiába igyekezett megvigasztalni egy kétségbeesett asszonyt. Odakjáltottam: — Hamar a mentőcsónakhoz Vanderbilt úr, különben késő. Ő azonban nem figyelt rám, így ő is, a nő is a mélységben jelték halálukat. De nagyrésben elpisztultak a többi utasok és matrózok is; leginkább csak gyermekek menekültek meg, akiket legelőször helyeztek el a mentőcsónakokba.

A Lusitaniát már több ízben próbálták felkutatni, de mindaddig sikertelenül. Az elsüllyedt pontos helyét ugyanis nem lehetett megállapítani, viszont azon a vidéken 1000—2000 méter mélységű a tenger. Ott pihennek tehát már huszöt esztendeje a mély hullámsíkjában az elsüllyedt hajó utasai. Hajókiptájuk belül csupa fényűzés és pompa, de kívül már bizonyára átvonta az óriási hajótestet az iszap, a tengerfenéki hínár, óriási halak usznak körülötte hangtalanul és ott leselkednek a buvárok legnagyobb rémei is, az óriási undorító kárpó polipok. Egy hajókapitány most ehatározta, hogy leszáll a mélybe és felfedezi a Lusitaniát. Eljkséri a merész vállalkozót halálosan veszedelmes utjára egy filmgyár fényképezése is, hogy hirt hozzor az egész világ közönségének az örök csend mélységes birodalmából.

— Mannerheim tábornagy köszönete Olaszországnak. Mannerheim tábornagy, finn hadsergőfőparancsnok megleghangu táviratot intézett Mussolinin olasz miniszterelnökhöz és köszönetét nyilvánította a Duce, az olasz kormány és az olasz véderő szerencsekivánataiért s egyben kérte az olasz kormányelnököt, tolmácsolja háliját és köszönetét az olasz király és császárnak azért a magas kitüntetésért, melyben részesítette. Boldog vagyok, hogy a közös ellenséggel szemben folytatott harcban Finnország a vitész olasz hadsereg oldalán küzd, — fejeződik be Mannerheim tábornagy távirata.

— Nagyszerű román ének, és táncbemutató Pozsonyban. A szlovák fővárosban a propagandai miniszterium által kiküldött művészegyüttes nagyszerű román zene- és táncbemutatót rendezett. A pozsonyi közönség lelkesen ünnepelte a román művészeket. A bemutatóról filmfelvételeket készítettek és a szlovák rádió külön helyszíni közvetítésben számolt be róla.

— Botrányos magatartást tanusitanak az ausztráliai katonák Szíriában. A szíriai mohamedánok vezetői tiltakoztak a szíriai kormánytól a közelkeleti területeken tartózkodó ausztráliai csapatok viselkedése miatt. — jelentik Vichyből. Az ausztráliai katonák magatartása mélyen sérti a mohamedánok vallási meggyőződését. — panaszojják.

— Az első református egyetemi templom Magyarországon. Nagy ünnepek között szentelték fel a debreceni református egyetemi templomot, amely az egyetem tőszomszédságában épült. Ez az első ilyenü templom Magyarországon.

— Robbanás egy cementgyárban. Targovisteből jelentik: A fieni cementgyárban Chitari Tudor tisztviselő lakásában a gázvezeték megromlott és a kiömlött gáz felrobbant. A robbanás következtében Chitari Tudor meghalt, felesége és kisgyermeké súlyos sérüléseket szenvedtek.

— Hátbús csónakázás. Bacauból jelentik: Danca Alfred, Iosub Vasile és Vicaru Sava a Fildermanalomhoz vezető csatornában csónakozni voltak. Amikor a csónakázás után partra akartak szállni, a csónak felborult és mindhárom a vízbe estek. Nyomban segítségülre siettek, de csak Danca sikerült kiemelni, Iosub és Vicaru belefulladtak a vízbe.

Suga kapitány harakirije

Ujabb megrázó példája a japán samuráj-szellemnek

A japán lapok vezércikkben foglalkoznak a következő esettel: Május 13-án a „Nagasaki Maru”, a Nagasaki és Sanghai között közlekedő nagy személyforgalmi gőzös röviddel a kikötő elhagyása után japán aknára futott és nyomban elsüllyedt. A személyzet és az utasok legnagyobb részét sikerült megmenteni, azonban a hajóval így is 39 emberélet veszett el. A „Nagasaki Maru” és halottai egy olyan szerencsétlenség áldozatai voltak, amelyet háborus időben a tengeren soha sem lehet teljes biztonsággal elkerülni.

Véletlenül a megmentettek között volt a hajó parancsnoka is, Suga kapitány, egy japán hajózási körökben jó névnek és nagy tekintélynek örvendő tengerész, aki tövérol hegyére ismerte mestersége minden csinját-binját. Sőt Suga kapitány a legszelebb körökben is ismertette tette nevét, mert ő volt az, aki a keleti háború kitörésekor

fégyvertelen hajójával a „President Harrison” nevű nagy amerikai gőzöst zátonyra kergette

és így sikerült megszereznie Japán számára. Abban, hajójának katasztrófája után, melyért a pusztá véletlenül kívül nyilvánvalóan senkit sem terhelt felelősség, éppen ez a kiváló ember semmit sem mulasztott el, hogy mentse, ami menthető, nem lehetett kétkedni. Közvetlenül egy héttel a szerencsétlenség után történt, hogy Suga kapitány magas kitüntetésben részesült, jeléül annak, hogy senki sem jött arra a gondolatra, hogy a szerencsétlenségért valamilyen módon is vádolja. Ezzel az ügy elintéződöttnek látszott. Suga kapitány azonban másképpen gondolkodott. A „Nagasaki Maru” 39 emberével elveszett és a

hajónak ő volt a parancsnoka. Suga kapitány — pán azért, mert ő volt a parancsnok — felelősnek é magát a szerencsétlenségért. Megmenekülése öröm, hanem szenvedés volt számára; érzése az neki hajójával kellett volna mennie. Miután az akarata és kívánsága ellenére megmentették, lességének tartotta, hogy az ügyet végképpen formáságok elintézzék: jelentéseket kellett ir vallomásokat kellett tennie a tengerészeti hivatal Suga kapitány lelkiismeretesen elintézte ezeket a maságokat, azután bucsulevet írt vállalatának leségének és bár a „President Harrison” kézre séért időközben megérkezett kitüntetés ártatlan világos elismerésének tekinthette volna, eldobta gától az életet. A régi japán samurájok módjára összes hagyományos formáságok gondos betar val harakirit követett el.

Amióta a nagy Maiji császár halála után az Nogi tábornok feleségével együtt önkéntesen hament és amióta a híres japán őrnagy, aki a sany harcok idején önkivületi állapotban az ellenség ságába került, a samurájok módján szintén a választásával mosta le nevérol azt a szégyent, ar ért nem volt felelős, nem volt eset, mely a japán véleményét annyira megrázta volna, mint Suga kapitány esete. Az „Asahi” azzal a megállapítással nepli vezércikkében Suga kapitányt, hogy egy erős felelősségérvétől eltöltött kapitány a japán gerészet örök büszkesége és mintaképe marad és dája záloga annak a biztos reménynek, hogy J győzelmesen harcolja végig az óceánokon dúló borut. (MN)

— Egyetemi hallgatóknak kötelező nyári közmunkája. Bucurestiből jelentik: A fővárosi főiskolák elsőéves hallgatóinak a nyári szünidőben legalább két hónapi közhasznú munkát kell végezniük a közigazgatásban, kórházakban vagy jétékony egyesületek nél.

— Lénárd Fülöp — nyolevan éves. Lénárd Fülöp fizikus aki Pozsonyban született és egyetemi tanulmányait a budapesti egyetemen végezte, most töltötte be nyolevanadik évét. A hejdelbergi egyetem tanára és az ő kutatásai készítettek elő a Röntgensugarak feifedezésének útját. 1905-ben neki ítéltek a Nobel-díjat.

— Evangélikus és római katolikus lelkesek figyelmébe. Kerestetik Steiner Márton keresztjevele, aki 1823 körül született valószínűleg Arad környékén, de lehetséges, hogy másutt. A házasságlevél szerint Aradon született. Nem biztos, hogy melyik ágostai evangélikus egyháznál van könyvelve, mivel az evangélikus egyház csak 1846-ban alakult meg Aradon Van olyan telekkönyvi kivonat is, ahol testvére római katolikusnak van beírva, ezért lehet, hogy nem evangélikus, hanem római katolikus vallású volt. Szüleinek neve ismeretlen. Az anyakönyvi kivonatot kéretik sürgősen beküldeni a Déli Hírlap címére (Timisoara-Temesvár) az összes költségek felszámításával.

— Kenyérjegyhamisító árusok. Petrjor Vasile és Roventa Dumitru bucaresti kenyérárusokat, akik Cristescu Marin pék alkalmazottát, bíróság elé állították, mert kenyérjegyeket hamisítottak. Valamelyik nyomdából titokban egy zéró betűt szereztek, ezzel a 10-es szám után még egy nullát bigyesztettek és így a kollektív kenyérjegyeket meghamisították. Tíz személyre szóló kenyér helyett száz személyre szóló kenyeret igényeltek. A bünös uton szerzett többletet kétszeres áron adták el, jegy nélkül.

— A Keleti-tengeren újból megindult a hajóforgalom. A kelettengeri német hajózási normalizálására jellemző hogy a „Seedienst Ostpreussen” néven ismert személyhajóforgalom ismét menetrendszerűleg megindult, sőt utvonlát az „Ostland” bevonásával egészen Rigáig terjesztette ki. Az előidény május 30-tól június 14-ig, a földény június 20-tól szeptember 19-ig, az utóidény pedig szeptember 20-tól október 29-ig tart. A közlekedést két gőzös bonyolítja le. A „Seedienst Ostpreussen” utvonala Swinemünde, Neufahrwasser (Danzig), Pillau (Königsberg), Memel, Cristescu Marin pék alkalmazotta, bíróság elé állj. Bréma felé.

— AZ OLASZOK MALTA SZIGETÉT KÖTELK Római jelentés szerint tegnap egész Olaszországban nagy fényvel ünnepeleik meg a malta lázadás évfordulóját, 1919 június hetedéig ugyanis a máltai olaszok fellázadtak és követelték szigetnek Olaszországhoz való csatolását. Harok került a sor, melyek folyamán számos olasz má halált szenvedett. A tegnapi ünnepepeken az olasz beszédekben emlékeztek meg ezeknek az olasz áldozatáról és hangsúlyozták, hogy Olaszország veteli Máltára irányuló évszázados jogainak é nyesítését.

— Társasgépkoosi Brad és Deva között. Brad jelentik: A CFR-vezérigazgatóság Brad és Deva között napi háromszori társasgépkoosi-járatot lé tett. Indulás Bradról 7.30, 9 és 18 órakor. Indulás varól 9, 14 és 19 órakor.

— A zsidók munkaszolgálat alóli mentességének megszüntetése. Bucurestiből jelentik: A bucu ti hadkiegészítő parancsnokság a nagyvezér 82089. számú leirata alapján közölte, hogy a munkamarákon keresztül engedélyezett munkaszolgálat alóli mentességeket junus elsejei hatállyal megszüntették. Ugyancsak hatályalanították a hadvákknak és háborus kiintetetteknek engedélyelt mentességet. Közmunkára kötelesek jelentkezni az a zsidók is, akiknek semmiféle állampolgárságuk nincs. Azok a zsidók, akik annak idején nyilatkozott irtak alá a hólánátolárnak készpénzzel való megvására, június 15-ig bemutatják az összeg befizését igazoló nyugtát. Ezt még akkor is meg kell nyíniök ha időközben mégis természetben rótták le a lapátolást. A katonai egységekhez, köz- és magánintézményekhez beosztott zsidókat, rögtön munkák elvégzése után más helyre osztják be.

— Táborba utalták két botránykocozót. Bucurestiből jelentik: A fővárosi rendőrprefektúra villason való botránykocozás miatt táborba utalta Ion Ion kereskedőt és Sandulescu Gheorghe kömivest

— Finom kor. I. Katalin orosz cárnő (1725—27) é vartartása számára a következő háziszabályt írta: „Női személyek semmiféle ürüggyel sem ihatják magukat, férfiembereknek pedig esti kilenc óra elt nem szabad lerészegedniük. Férfiembereknek tós csókot erőszakkal rabolniok, éppen így tilos a női mélyeket másképpen, mint a nyilvánosság szemé tár. és füle hallatára veréssel fenyegetni”. A cá udvarában ugylátszik nem uralkodtak a legépüle sebb állapotok.

ARO kert-mozi

egyetlen mozi Aradon kerthelyiséggel
Telefon 24 45

Ma!

Ma!

A nagyhercegnő mulat

— **Heydrich temetése.** Vasárnap a prágai királyi gyászsistentiszteletet tartottak Heydrich cseh-morva helyettes birodalmi védnök lelkéért. A gyászsistentiszteleten az elhunyt családtagjai mellett résztvett Himler rohamosztagos főcsapóvezető, Hacha dr. államelnök, a cseh-morva koronás tagjai, valamint igen sok más vezetőszemélyiség. A ravatalt virágerdő övezte. Az elhunyt érdeklődő Daluge tábornok méltatta. A gyászszertartás németzeti himnuszok elhangzása után Heydrich maradványait a prágai főpályaudvarra vitték, onnan Berlinbe szállítják. Temetése a német fővárosban lesz.

— **Pacha püspök befejezte bérmautját.** Pacha ton dr. Timisoara-temesvári megyéspüspök a dettai kerületben tavaszi bérmautját befejezte szszatért székhelyére.

— **Olasz-magyar pénzegyezmény létesítése.** Erőben olasz bizottság érkezik Budapestre és előre látólag három napig marad a magyar fővárosban.

— **A kenyér fejadagja Horvátországban.** Zágreből jelentik a Stefani iroda: Horvátországban vasárnaptól kezdődően a kenyér fejadagját 150 grammal állapították meg; a nehéz munkát végzők 200 g-ot kapnak.

Takarékoskodjunk a kenyérrrel!

— **Megkezdődött a szóbeli érettségi vizsga.** A timisoara-temesvári érettségi bizottságok előtt befejezték az írásbeli vizsgákat és a szóbeli folyamatban. A Carmen Sylva állami leányliceum épületében működő bizottság előtt a Carmen Sylva és Notre Dame leányliceumok végzett növendékei, valamint a lista liceum volt növendékei vizsgáznak. Ezen bizottság előtt 105 érettségiző jelentkezett vizsgára, ötéttük három olyan jelölt, aki már tavaly végezte középiskolát. 73 jelölt sikerrel tette le az írásbeli vizsgát, 32 megbukott. A piarista liceum volt növendékei közül hat még vasárnap délután került szóbeli vizsgára. Ezek közül kettő megbukott. Az érettségizőket a következők: Barta Lajos, Bojin Petru, Cheverea Ioan és Kelemen Tibor. Hétfőn a piarista liceum tanulóinak szóbeli vizsgára. A Diaconovici leányliceum épületében ezen intézet volt tanítványai vizsgáznak; 81 jelentkező közül kettő nem felelt meg szóbeli vizsgán. A szóbelire eddig 19 jelentkezett, akik közül három megbukott, tizenhat pedig letette érettségét. A német liceumok végzett tanulóit külön bizottság előtt vizsgáznak.

— **Gyászsistentisztelet.** A nemrég elhunyt Wolf Jánosé, a gyárvárosi Missio volt fáradszató, érdekes titkárjének lelkéért a gyárvárosi plébániatemplomban csütörtökön reggel 9 órakor engedélyt kaptak a szertartásra.

— **Ruhabeszolgáltatás elmulasztása miatt elutasították az aradi zsidók.** Az aradi törvényszék újabb ítéletet hozott az aradi zsidó férfiak és nők ítéletét elutasította az öt évi fogháza és százezer lei pénzbírságra, mert nem tették eleget a kötelező ruhabeszolgáltatási rendelkezésnek.

— **Százezer lei értékű ruhaneműt és értéktárgyat loptak.** Az aradi rendőrség előállították Gules Róza háztartásbeli alkalmazottát, mert Weiszberger Mór, Böhm Ella és Neustadt Géza aradi lakosoktól körülbelül százezer lei értékű fehérneműt és szert loptak el. Gules Róza Doamna Balasa-utca 69 szám alatti lakásán a rendőrség az ott eszközölt háztartás alkalmával a holmik egy részét megtalálta. A vizsgálat befejezése után a tolvaj cselédeányt átadták az ügyészségnek.

— **Grafológia mint egyetemi tantárgy.** A greifsburgi egyetem grafológiai tanszékét szervezett. Ezzel a grafológia is bevonult az elismert tudományágak sorába.

— **Munkatáborba utalt tolvaj.** Az aradi rendőrség előállították Mozes Sándor aradi férfit, aki Csorvi Mostól kétezer leit loptott. Mózeset a rendőrséggel a kérelemmel küldte át az ügyészséghez, hogy utalják táborba.

— **Amikor egy sajtóhíbia keresztes.** Franciaországban volt az első és harmadik Napoleonja, mások pedig Napoleon császárról azonban nem tud a történelem. Franciaország ezt a tréfát egy sajtóhíbiajának köszönheti. Amikor III. Napoleon, Franciaország akkori elnöke felvette a császári címet, a belügyminiszter kiáltványban tudatta a nagy eseményt a néppel és a kiáltványt ezekkel a szavakkal fejezte be: „Tehát ez legyen a jelszavunk: Eljén Napoleon!!!” A Napoleon neve után következő három felkiáltójelet a szedő a római hármassal tévesztette össze és így került a kiáltványba a német császár neve. Amikor a sajtóhíbia észrevették, már késő volt a császárt III. Napoleon néven éltető tömeg felvilágosítására, úgyhogy a császár végül is jobbnak látta a nem saját jószántából választott név használatába belenyugodni.

— **Mannerheim tábornagy — disz doktor.** Szegedről jelentik: A szegedi egyetemen ünnepélyes külsőségek között disz doktorra avatták Mannerheim báró fűny tábornagyot, a finn haderő főparancsnokát. A tábornagy képviselőjében a budapesti finn követ jelent meg az avatási ünnepségen.

— **Adományok.** A Timisoara-temesvári dr. Kakuk csecsemő- és napközi gyermekotthon javára újabban a következő adományok folytak be: Szent Antal nevében 2000 lei, N. N. 2000 lei, S. N. 2000 lei, továbbá Ferdinand-Nándorhegyről, Gulyás Banditól 600 lei.

— **A Timisoara-temesvári állatvédő egyesület közgyűlése.** Dogariu Livia tiszteletbeli alelnök előnöklété alatt elogadta Szentirmai Ivor titkári és pénztárosi beszámolóját, az ambulatórium szakorvosi jelentését és megadta a vezetőségnek a felmentvényt. A költségvetés letárgyalása után az új vezetőség így alakult meg: Diszelnök Simbotanu Ion ezredes, disztagok Modreanu Rodrig tábornok, Prochaska Ede és Prochaska Viktor igazgatók, tiszteletbeli alelnökök Tudosie Natalia ezredesné és Dogariu Livia. Elnökhelyettesek Teodorovici Ion bankigazgató, Tjtoni Maria tanárnő, Vignati Aurora igazgató és Falu Berta tábornokné. Pénztárosnak Szentirmai Ivor tanárt, az ellenőrző bizottság tagjaivá pedig Paky Menyhértet és Stefan Cornel igazgatót választották, az intézőbizottságba tizenöt tag került. Az egyesület ebben az évben fokozottabb módon kíván küzdeni az állatkiadás megszüntetése ellen.

— **A bolgár filharmoniai zenekar Budapesten.** Szófiából jelentik: A bolgár királyi filharmoniai zenekar szerdán Budapestre érkezik, hogy másnap hangversenyt adjon a Magyar Közművelődés házában. Következő napon szabadtéri hangversenyt rendeznek. A zenekar a királyi kezdeményezésére létesült a népi zene művelésére és a nép széles rétegei zenei kultúrájának emelésére.

— **Betegség miatt — a halálba...** Korsós Zsigmond Tormac-vegyári lakos betegsége miatt önkézzel vetett véget életének. Felakasztotta magát.

— **Az önkéntes mentők felhívása.** A Timisoara-temesvári önkéntes mentőtársulat felkéri valamennyi pártlótárgját, hogy a náluk jelentkező pénzbeszedőjét, Julia J. urat fogadni és az aránylag csekély havi tagdíjakat beváltani sziveskedjenek, mivel a társulat mai anyagi helyzete nem engedi meg a tagdíjaknak késedelmes beszedését, legkevesebb az azokról való lemondását.

— **Hajlára gázolt kisfiú.** Ploestiből jelentik: Palmarciuc Serghie gépkocsivezető Valea Calugareasca községben nagy sebességgel haladt kocsjával és mikor egy szembejövő autónak ki akart térni, elvesztette a gép kormányát fölötti uralmát és nekijött egy háznak, mely előtt több kisgyermek játszadozott. A gép elgázolta Istrate Enache Stefan fiúcskát, aki néhány perc alatt meghalt. A sofőrt letartóztatták.

— **Egy búranyért — egy emberélet.** Barzan Ioan Sarbova-szirbói lakos észrevette, hogy egyik búranya belesett a Timiş Teses folyóba. Ki akarta menteni a búranyt a vízből és utána ugrott. Barzan életével fizetett a mentési kísérletért, mert belefutott a vízbe.

— **Az ing karrierje.** A középkorban az emberek milliói még nem ismerték az inget. A lenvászonig a 16. században olyan ritkaság volt, hogy a leggazdagabbak és legelőkelőbbek sem tartottak belőle egy párnál többet.

— **Drótnéküi hírközlés.** Az ausztráliai és társai: bennszülöttek érdekes füstjelrendszerükkel gyorsan és alaposan dolgozó hírszolgálatot fejlesztettek ki. Minden ausztráliai fű és fa könnyen gyullad és így a tűzszerszámot állandóan magukkal hordó bennszülöttek bárhol és bármikor könnyen adhatnak jeleket. Akácágakkal táplált vastag füstoszlop gyülekezőre hív, három vékony fehér füstoszlop születtést jelent, az eukaliptuszlevelekből rakott tűz kékes füstje halálesetet ad tudomásul, vörös füst vízhányással küzdő vadász számára kér segítséget, a szakadozott fekete füst pedig élelmiszerkérést jelent. A különböző színű, vastagságú és számú füstoszlopok variálásával a bennszülöttek terjedelmes közléseket is tudnak továbbítani.

FORDITÁST
román és magyar nyelven, okmányokat, irodalmi és szakmüveket
VÁLLALOK
Címeiket a timisoarai kiadóba kérek

— **Katonai előképzősök figyelmébe.** Az Arad-mossótytelepi katonai előképzős parancsnokság közli az Aradon lakó 1942—43-as és régebbi korosztályokba tartozó hadköteles ifjakkal, hogy kötelesek résztvenni a katonai előképzős gyakorlatokon. A távollmaradókat megbüntetik.

— **Be kell szolgáltatni az eltávozott diákok élelmiszerjegyeit.** A Timisoara-temesvári közellátási hivatal közlése szerint azoknak a családfőknek, akiknél vidéki diákok voltak ellátásban, haladéktalanul be kell szolgáltatniuk ezen diákok részére kiadott élelmiszerjegyeket. A jegyfüzetek átvételét az egyes házakban maradt iverken igazolják.

A FORUM-mozgó
Arad, következő műsora

— **Hirtelen halál az erdőben.** Radna mellett az erdőben holtan találták Pauljan Iacob 63 éves gazdálkodót. Az idős ember halálát szívizélhühdés okozta.

— **Az égboltozat legmagasabb pontja egy sajtóhíjba révén kapta a zenit nevét.** Amikor a spanyolok a 16. században kiadták az első csillagászattant, az arab „zenit” szó m-jének harmadik lába fölött a szedő, valószínűleg egy légy tréfája következtében pontot látott és a szót zenitnek olvasta. A könyv nyomán a zenit szó minden európai nyelvben elterjedt.

WALT DISNEY
szines SILLY SYMPHONI rajzfilm parádéja

— **Ujabb halálos ítéletek Prágában.** Prágából jelentik: A rögtönítelő bíróság újra tizenhárom halálos ítéletet hozott. A vádlottak a Heydrich ellen elkövetett merénylet feldicsérése, valamint titkos fegyverrejtegetés miatt kerültek bíróság elé. Az ítéletet már végre hajtották és az elítéltek vagyonát elkobozták.

— **Kutatóintézet szívbetegségek számára.** Franzensbad, az ismert szidétavidéki fürdőhely az 1941-ben alapított iszapkutatóintézet mellett most szívbetegségek számára is kapott kutatóintézetet.

A kacagó tarka tavasz

— **Ellopták a pénztárcáját.** Vadt Márton kereskedő jelentette az aradi állomási rendőrségen, hogy a Copsa-Mica-kiskapusi pályaudvaron ismeretlen tettes ellopta 55.000 leit tartalmazó pénztárcáját. A zsebmetsző kézrekerítésére megindult a nyomozás.

— **Szalonnát akart szállítani engedély nélkül.** Az aradi vágóhid igazgatósága száz kilogramm szalonnát foglalt le, amelyet Frentiu Ilie aradi lakos engedély nélkül Timisoara-Temesvárra akart szállítani.

A löszerepben
MICKY MOUSE
A három kis malac, a farkas és Donald a kacska

— **25 éves a német bormúzeum.** Németország egyik legérdekesebb múzeuma, a majnamenti Offenbach, a németek bórpari központjának bormúzeuma az idén ünnepli fennállásának 25 éves évfordulóját. A múzeum nemcsak a német bórpar fejlődését és jelenlegi állását mutatja be, hanem számos páratlan történelmi darabbal is dicsekedhet. Kincsei között van például Medjci Mária francia királynő ékszerdobozja Stuart Mária egyik könyvének bőrkötése, Napoleon irattáskája, Wallenstein bőrzekéje, stb. A legérdekesebb darabok egyike egy 2900 bórfigurából álló régi kínai arnyjáték.

Mozsi

Kedden, június 9-én Aradon a mozik műsora a következő: Arad: Mercegnő mulat, Corso: A vágyak titka, Felsőerdő: Adám felesége, Urania: Egy éjszaka története.

KÖZGAZDASÁG

A totális irányított gazdálkodás első megvalósítója — Bizánc

Az ókori görög és latin világ hagyományain nevelkedett nyugati irodalom gondoskodott arról, hogy Bizánc a lassu haldoklás, minden ízében korhadó állam és a kulturális dekadencia példaként vonuljon a köztudatba. De nem könnyelmű ítélet-e eleve a halál csiréit látni abban a birodalomban, mely két nagy ellenséges világ, a szláv és az arab világ ostromának ellenállva majd egy teljes évezreddel élte túl a római birodalmat? Vajjon szabad-e az örök életképtelenség bélyegét sütni arra az államra, mely megvalósította azt, amire az annyit csodált ókori görög szellem komolyan még csak nem is gondolt, a görög nép egységét?

Nos, Bizánc két ízben is átélte a haldoklás stádiumát, de egy ezeréves birodalomnak kellett fénykorának is lennie. Ha a római birodalom bukása után a központi hatalom és a belső egység hiánya, nem utolsósorban pedig az egészséges parasztsztyá elsoványodása vitte a sir szélére, később pedig a nyugati hübériség szellemének meghonosodásával a végleges bukásba, fénykorát annak a mintaszerű szervezetségnek köszönhetette, melyhez hasonlókat azelőtt és a legújabb időkig azóta sem látott a világ. Ennek az egységes szervezetnek megteremtése III. Leó, az arabverő katonacsászár nevéhez fűződik, aki mint a bizánci trón majdnem minden kiemelkedő alakja, jellemző módon saját maga tette fejére a koronát. Ő és nagy utódai teremtették meg azt a politikai, vallási, közigazgatási és gazdasági egységet, melynek belső és külső erejét valóban csak a hanyatlás hosszú évszázadai tudták megöröjteni. Bármily bámulatos volt is ez a politikai-vallási egység — a bizánci császárok nem „Isten kegyelméből”, hanem „Isten akaratából”

uralkodtak —, bármily példátlan belső erőt adó újítás is volt a közigazgatási kerületek polgári és katonai végrehajtó hatalmának egy kézben való egyesítése, a legbámulatosabb a birodalom gazdasági szervezetsége volt. A világtörténelemben Bizánc szolgál a gazdasági élet totális irányításának első tökéletes példájával.

Az állam figyelme a gazdasági élet minden ágára kiterjedt és mindenütt az egész nép és birodalom javát szolgáló átfogó szervezeteket teremtett. Ezek a szervezetek a kivétel és behozatal a legrészletesebben szabályozták, az egész bizánci ipart (százakra menő valóságos nagyüzemek a munkások tizezeivel!) pontosan ellenőrizték, az üzleti könyvvitelt császári tisztviselők vizsgálták felül, sőt a béreket és fizetéseket is az állam szabta meg. A kivétel és behozatal állami monopólium volt. A gyáros és kézműves csak az államtól vásárolhatta, árúját, a feldolgozandó nyersanyag felosztása is pontosan szabályozva volt, a gazdasági életnek ezzel a kézbe tartásával az állam nemcsak belső vonatkozásban tartott rendet, hanem külpolitikai céljai számára is rendkívül hatásos eszközt nyert. A fennmaradt külkereskedelmi szerződéses egész sora bizonyítja, hogy Bizáncban az állam nem volt a gazdasági erők játékszere, hanem a gazdasági életet alá tudta rendelni a politikának.

Hogy ez a gazdasági rendszer nem volt eredménytelen, mutatja, az, hogy egy félévezreden át Bizánc volt a világ leggazdagabb állama és az akkori „világkereskedelem”-nek Konstantinápoly volt a központja.

Dr. Némethy László.

A VISSZACSATOLÁSI ADÓRA NEM KELL BENYÚJTANI VALLOMÁST. A pénzügyminisztérium közli, hogy a visszacsatolási adóra az érdekelteknek mindegyikük nem kell beadni vallomást, amíg erre vonatkozóan a minisztérium részletes utasítást nem ad ki.

Tűzifaszállítási fuverlevelek benyújtása. A katonai és polgári ellátási államtitkárság közli az erdőirtelmelőkkel, erdőtulajdonosokkal, valamint a CFR állomásokon, magánvasutak állomásain, illetve ezek mellett levő rakodóhelyeken tárolt tűzifamennyiségek tulajdonosaival, hogy a hivatalos lap április 27-i 96. számában megjelent 65. számú rendelet tizenkilencedik szakasza értelmében a teljes mennyiségre nézve be kell nyújtani a fuverleveleket. Megrendelő hiányában az érdekeltek forduljanak közvetlenül az államtitkársághoz. A fenti rendelkezés ellen vétőket a tűzifa elkobzásával büntetik.

VISSZACSATOLÁSI KÖLCSÖNKÖTVÉNNYEL FIZETNEK EGYES REKVIKÁLÁSI BÓNOKAT. A hivatalos lap június 5-i 129. száma rendeletétől kezdve közlő egyes rekviálási bónoknak visszacsatolási kölcsönkötvénnyel való kiegyenlítéséről. A rekviálási bónókat ebből a célból ez év július 31-ig kell az érdekelteknek benyújtani az illetékes pénzügyigazgatóságon vagy kerületi adóhivatalnál.

A június havi fizetések és nyugdíjak kiutalása. Antonescu Ion tábornagy-államvezető aláírta a június hónapjában állami tisztviselői fizetésekről és nyugdíjak kiutalásáról intézkedő rendeletet. Az összeg 2.192.065.732 lejt tesz ki.

Öt, tíz és husz banis váltópénzeket vásárol az állam. A pénzügyminisztérium közli, hogy a régi, háború előtti 5, 10 és 20 banis váltópénzeket, amelyek nikeltartalmuknál fogva a hadiipar céljaira szükségessé, a nemzeti bank fiókjai kilógramonként 180 leies áron megvásárolják.

Országos vásár Nadlac-Nagylakon június 15-én lesz.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Svájci frank 43.70—45.43, svéd korona 44.80—46.57. Kliring devizák: Drachma 1.21—1.22, német márka 59—60, török font 92—92, dinár 2.898—3.05, szlovák korona (38 százalékos felárral) 4.68—4.77, pengő 26.50—27, dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, olasz lira 9.50—9.50, francia frank (38 százalékos felárral) 3.15—3.27, horvát kuna 2.95—3.

Határidő napló

JUNIUS 10:

Kertészetek forgalmi adója havonta eddig a napig kifizetendő. Csékvás készletek havonta eddig a napig bejelentendők.

Lakbér szerződések birságmentes illetheztesetése a pénzügyigazgatóságon.

JUNIUS 15:

Vadászati és hegyi vizekben való halászatra jogosító engedélyek érvénye lejár.

Cipőgyárak, üzletek és műhelyek eddig a napig kötelesek eljuttatni jelentésüket az előző két heti készletről a nemzetgazdasági minisztérium osztályához.

JUNIUS 17:

Öt kilógramot meghaladó használt gumi, természetes nyersgumi és mesterséges nyersgumi mennyiségek bejelentése városokban az illetékes rendőriletnél, falvakon a községvezetőnél.

JUNIUS 30:

Vasutasok és vasuti nyugdíjasok 1942—43. kedvezményes tűzifabarcáinak érvénye lejár.

Huszezer lei prémiumot minden tisztos és vasos kocsis és tizenötezer lejt minden tisztos és vasos kocsis árpa és sörárpa után kap, aki eddig a napig adásra felajánlja készletét az államnak.

Rádió

KEDD, JUNIUS 9

București: 6.55 Hírek, reggeli hangverseny. 11.30 Katonai rádióposta. 12.30 Zenekari hangverseny. 13.50 Déli hangverseny hanglemezzel. 13.50 Németnyelvi hírek. 14.20 Szórakoztató hanglemezzel. 14.30 Sebesült órája. 15.30 Német harctéri riport. 17.50 Németnyelvi hírek. 18.00 Zenekari hangverseny. 19.15 Olasz óra. 20.00 Hírek. 20.15 Hanglemezzel. 20.40 Előadás. 21.00 A rádió szimfonikus zenekarának hangversenye. 22.00 Hírek. 22.20 A Bécs zenében bemutatva. 23.00 Könnyű zene hanglemezzel.

Budapest I: 6.40 Torna. 7.00 Hírek, hanglemezzel. 10.00 Hírek. 10.15 Szórakoztató zene. 11.00 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 11.20 Hegedűhangverseny. 11.40 Divattudósító. 12.20 Póztánczenekar. 12.30 Hírek. 13.20 Időjelzés, vizállás. 13.30 Bajtársi szolgálat. 14.00 Táncczene. 14.30 Hírek. 14.45 Műsorismertetés. 15.00 Piaci árak, árfolyamhírek. 15.20 Szórakoztató zene. 16.10 Gyermekekdelutá. 16.45 Időjelzés hírek. 17.00 Idegennyelvi híradás. 17.15 Hanglemezzel. 17.20 Előadás. 18.05 Induló hanglemezzel. 18.30 Előadás. 19.00 Hírek. 19.20 Nóták. 20.10 Mozart-hangverseny. 21.40 Hírek. 22.00 Pósta. 23.00 Idegennyelvi híradás. 23.25 Hanglemezzel. 24.00 Hírek.

Budapest II: 17.15 Ruszin félóra. 17.40 Orgonahangverseny. 18.05 Olasz nyelvoktatás. 18.35 Mezőgazdasági előadás. 19.00 Lisztművek. 20.00 Hírek. 20.10 Jazz-zene. 21.30 Előadás. 22.10 Cigányzenekar. 22.40—23.00 Jazz-zene.

SZERDA, JUNIUS 10.

București: 6.55 Hírek, katonazenekar. 11.30 Katonai rádióposta. 12.30 Népi zene hanglemezzel. 12.40 Katonai órája. 13.50 Németnyelvi hírek. 14.00 Hírek. 14.20 Szórakoztató hanglemezzel. 14.30 Sebesült órája. 17.50 Németnyelvi hírek. 18.00 Ifjúsági óra. Szórakoztató hanglemezzel. 19.15 Zenekari hangverseny. 20.00 Hírek. 20.10 Hanglemezzel. 20.40 Előadás. Német óra. 21.45 Szórakoztató hanglemezzel. 22.00 Hírek, sport. 22.20 Operettzene hanglemezzel. 23.00 Könnyű zene hanglemezzel.

Budapest I: 6.40 Torna. 7.00 Hírek, hanglemezzel. 10.00 Hírek. 10.15 Szalonzene. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 11.20 Hanglemezzel. 11.40 Előadás. 12.10 Katonazenekar, közben 12.40 Hírek. 13.20 Időjelzésjelentés. 13.30 Bajtársi szolgálat. 14.00 Hegedűjáték. 14.15 Ének. 14.30 Hírek. 14.45 Műsorismertetés. 15.00 Piaci árak, árfolyamhírek. 15.20 Hanglemezzel. 16.15 Előadás. 16.45 Időjelzés, hírek. 17.00 Idegennyelvi híradás. 17.15 Rádiózenekar. 18.00 Előadás. 18.20 Katonaműsor. 19.00 Hírek. 19.20 Nótázongorakisérettel. 19.40 Előadás. 20.10 Rositta Serron hangverseny. 21.40 Hírek, löversenyeredménye. 23.00 Idegennyelvi híradás. 23.25 Cigányzene. 24.00 Hírek.

Budapest II: 18.00 Francia nyelvoktatás. 18.30—22.30 Zeneművészeti Főiskola vizsgahangversenye, szünetben hírek.

Ügyeletes gyógyszertárak

Kedden, június 9-én Aradon a következő gyógyszertárak tartanak szolgálatot: Angel (Miron Cristea) és Omescu (Regina Maria-ut és Alexandri utasarak).

Kedden, június 10-én Timișoara-Temesvárott a következő gyógyszertárak tartanak ügyeletes szolgálatot: Belvárosban a 10. Mai utcában lévő Dr. Lupu gyógyszertár, Gyárvárosban a Stefan cel Mare utcában lévő Both gyógyszertár, Erzsébetvárosban a L. Hovary-téren lévő Sarga gyógyszertár, Józsefvárosban a General Dragalina-téren lévő Ursu gyógyszertár. Mehalában a Panajoth, Fratelina-Ujkissodán Corvin, Freidorf-Szabafalun az Eremici gyógyszertár.

CORSO (ARAD) Egedülí mozgó nyitott tetővel
Tel. 23-64 Előadások 3, 5, 730 és 930-kor

Ma!

A nyári szezon dacára semmiféle áldozattól nem riadunk vissza, a legnagyobb slágereket hozzuk: **Viviane Romance** ez évi első nagy filmje:

A vágyak titka E film a legkiválóbb francia filmsztárok filmje **Raimu, Pierre Blanchard, Madeleine Renaud** a legszeretebben

Legújabb egyesített heti híradó

Csütörtök, szombaton 3 óra, 5 óra és vasárnap délelőtt 12 óra és délután 3 óra helyett 30 leies helyárra

SPORTTESEMÉNYEK

3 vidékiek vezettek az első félidőben... Bucuresti—Vidék 5:3 (1:2)

Az országos válogatott összeállításának szeméreméből fontos mérkőzésen a bucaresti csapat csak a második félidőben vezetett. A győzelmet nagyarányú sikerrel is köszönheti, hogy a második félidőben a friss csapattal lépett ismét a pályára, mert a cserecsapatot azonnal cserélték. Ezzel szemben a vidéki csapat

ban csupán Urecheatu kapott helyet a második félidőben.

A vidékiek összeállítása ez volt: Jordache—Neagu, Felecan—Simatoc Pop, Nistor—Bindea, Andreescu, Weiss, Bandu, Voda.

A gólokon Sonny Niculescu (4) s Ene, illetve Pop (2) s Simatoc osztoztak.

Chinezul-CAMT felőrölte az Electrica ellenállását

Chinezul-CAMT—Electrica 4:1 (1:1)

A Chinezul-CAMT nagyobb tudása mindvégig kihasználta, bár az Electrica lelkes igyekezettel küzdött. A lila-zöldek annak ellenére, hogy az Electrica második percben Radstätter révén megszerezte a vezetést mindvégig kezében tartotta a játék irányítását s Csapónak a 38. percben rugott egyenlítő után a nyugalomuk is visszatért. Szünet után a megerősítés nélkül biztosan győztek Csapó,

Losoncz és Losoncz további góljaival. A két csapat összeállítása ez volt:

Chinezul-CAMT: Mihályfi—Galgóczy, Stojkovits—Ferenczy, Cheveresan, Iliás—Csapó, Tóth, Szkle-nárik, Losoncz Koch.

Electrica: Markov—Secosan, Tóth—Maier, Kotorányi, Gheorghie—Radstätter, Reinbold, Pozmor, Rotariu, Biró.

Ripensia tartalékos csapattal pontot adott le

RIPENSIA—BANATUL 1:1 (1:0)

A Ripensia néhány játékos a vidéki válogatottal játszott és ezért tartalékos csapattal állt ki a Banatul ellen, amely ellen azonban ez nem volt elegendő a győzelem megszerzésére. A Banatul kis szerencsével a győzelmet is megszerezte volna, bár inkább a Ripensia volt fölényben. A vezetést Malcoi szerezte a 16. percben, amit 11-esből egyenlített Deá a második félidő 27. percében.

Az Alexandrescu-kupa állása a fenti mérkőzések után:

Ripensia	3	2	1	—	7:2	5
Chinezul-CAMT	3	2	—	1	11:6	4
Electrica	4	2	—	2	10:11	4
Banatul	3	1	1	1	6:7	2
CFR	2	1	—	1	6:7	2
Progresul	3	—	—	3	4:13	—

Basarabia-kupa mérkőzések

Rapid—Universitatea 4:1 (2:1). Góllövők: Bary (2), Gavrilescu és Bogdan, illetve Taranu.

Juventus—CFR Turnu-Severin 0:0. Pavlovits, a sriniek kapusa remekelt ezen a mérkőzésen. Mivel a sriniek idegenben játszottak, bekerültek a döntőjébe az FC Rapiddal együtt.

Timisoara-Temesvári kerületi bajnokság

UDR II.—Chinezul-CAMT II. 5:3 (2:2)
Vulturii—SSAM 3:1 (0:1)
Metalosport—Progresul (2:1 (0:0))
CS Bocsa—Ancora 1:0 (1:0)

A Csepel-WMFC a magyar bajnok Csepel-WMFC—Gamma 8:4 (3:2)

Csepel-WMFC: Dósay — Kállói, Szalay — Kaplari, Olajtár II, Gere — Várdi, Marosvári, Szabadkai, Dósay, Pintér.

Gamma: Havas — Szilvási, Konya — Tóth I, Király, Tágányi — Kincses, Süttő, Palatinus, Horváth, Kukuló.

Ez volt a magyar bajnokság idei döntő mérkőzése. A csepeli csapat csak a második félidő hajrájában győzött ilyen nagy arányban, hiszen a második

félidő elejéig a Gamma egyenlített és Szabadkainak az első nyolc percben rugott három góljára ugyan csak hárommal felelték. Azután ismét a csepeliek értek el három gólt Dudás, Szabadkai és Pintér, mire Patkoló szepített, de a pompás formában lévő Szabadkai további két góljával megpecsételte a mérkőzés sorsát és a csepeli csapat büszke bajnokként vonult le a pályáról. A bajnoki cím megszerzése ebben az esztendőben nem volt kicsiség a magyar bajnokságban és éppen ezért a közönség meleg ünneplésben részesítette azt a csapatot, amely az egykori „nagy hármas” meglévő két csapatától elhódította azt.

FERENCVAROS—LAMPART 9:1 (0:1).

A Ferencváros visszatért a régi háromszögbe, lapos, skót stílusához és ezzel teljesen felőrölte a Lampart ellenállását, amely pedig az első félidőben rugott góljával vezetett. A gólokon Füstös (3), Jakab (2), Kiszely (3) és Lukács osztoztak.

NAC—SZOLNOK 2:1 (0:0).

A Nagyváradon elszenvedett vereségével a Szol-

Okmányokról
Iratokról és
Számlákról

FOTOKÓPIA

eredet nagyságban, kicsinyítve vagy nagyítva

TELEFON
34-30

FOTO STUDIO

ENGEL ENDRE
fényképezési műtermében ::
TIMISOARA I, PIATA LIBERTATI 4

nok átadta második helyét az Ujpestnek, pedig a szolnokiak a tavaszi idény elején még a bajnokságra lörtek.

UJPEST—SALBTC 4:1 (2:0).

Az Ujpest Salgotarjában biztosan győzött és ezzel megszerezte a bajnokságban a második helyet, amit alighanem a következő, utolsó fordulóban meg is tart majd, Ujpesten játszik az SzVSE csapatával, míg a vetélytárs Szolnok a Ferencvárost látja vendégül.

UJVIDÉK—MÁVAG 3:0 (3:0).

Az ujvidékiek nagyszerű tavaszi harcukban megmenekültek a kieséstől.

DIMÁVAG—KOLAC 2:0 (2:0).

A KolAC biztos megmenekülésének elődte az utolsó fordulóra maradt.

KISPEST—ELEKTROMOS 2:1 (1:0)

SZEGED—SZVSE 4:1 (2:0).

A bajnokság állása a fenti mérkőzések után:

1. Csepel-WMFC	29	20	6	3	86:47	46
2. Ujpest	29	17	8	4	90:44	42
3. Szolnok	29	18	5	6	87:45	41
4. Szeged	29	14	10	5	89:47	38
5. NAC	29	13	8	8	78:52	34
6. Ferencváros	29	14	5	10	120:67	33
7. Gamma	29	15	2	12	72:64	32
8. DiMÁVAG	29	10	9	10	68:62	29
9. SalBTC	29	9	9	11	64:75	27
10. Kispest	29	12	3	14	65:86	27
11. Elektromos	29	9	7	13	60:60	25
12. Ujvidék	29	10	4	15	47:86	24
13. KolAC	29	8	5	16	51:78	21
14. Lampart	29	8	3	18	48:90	19
15. MÁVAG	29	4	5	20	33:91	13
16. SzVSE	29	4	5	20	41:109	13

HORVÁTORSZÁG—SZLOVAKIA 2:1 (2:1)

Pozsonyban mérkőzött a két ország válogatott labdarúgó csapata. A horvátok Zimmermannsics két góljával biztosan győztek. A szlovákok góljait Fábrián szerezte. A horvát csapat jövő vasárnap Budapesten szerepel a magyarok ellen.

A MAGYAROK GYŐZTEK, MIG AZ OLASZ—NÉMET TENISZMÉRKŐZÉS DÖNTETLEN

A zágrábi magyar—horvát teniszmérkőzés a Róma-serlegért a magyarok 4:2 arányú győzelmét hozta. Az utolsó egyest Asbóth Miticsel szemben 6:4, 6:3, 6:4 arányban nyerte meg.

Ugyancsak vasárnap fejeződött be az olasz—német teniszmérkőzés is, amely 3:3 arányban döntetlenül végződött.

A NÉMET ORSZÁGOS LABDARUGÓBAJNOKSÁG ELŐDÖNTŐI

Schalke 04—SS Strassburg 6:0 (3:0)

Az eddig meglepetészerűen jól szereplő SS csapat megsemmisítő vereséget szenvedett 30.000 néző előtt a tavalyi bajnoktól.

Vienna—SV Planitz 3:2 (0:0)

Csak nagy küzdelem árán győzött a bécsi bajnok, mert a planitziak már két góllal vezettek.

Kickers Offenbach—Werder Bremen 4:3 (1:1)

Blau-Weiss Berlin—VfL Königsberg 2:1 (0:0)

Még vasárnap este megtörtént a középdöntők sorsolása, mely szerint a Vienna a Blau-Weiss Berlin csapatával míg a Schalke 04 az offenbachi Kickers csapatával játszik.

Futárindításunk

BUCURESTI-be hetenként egyszer.

TIMISOARA-ra NAPONKÉNT.

Bármilyen megbízást pontosan és lelkiismeretesen ellátunk.

RECLAMA

Hirdetői iroda, Timisoara, Piata Libertati 8. Tel: 17.11

